

Asia: VN/1258/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta

1. Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain lukua 7 Palkkatuki koskevat kysymykset

1 § Palkkatuki (sis. palkkatuen määritelmän)

- Lisättäisiin palkkatuen tarkoitukseen vammaisten ja pitkäaikaissairaiden sekä 60 vuotta täyttäneiden pitkäaikaistyöttömien työn saannin ja työelämään osallisuuden lisääminen.

Kangasniemen kunta pitää tätä lisäystä kannatettavana. Työelämään osallisuuden lisääminen on perusteltua erityisesti osatyökykyisten ja ikääntyvien kohderyhmissä.

2 § Palkkatuen yleiset edellytykset

- Rajattaisiin palkkatuetun työn kohderyhmää

Hallituksen esityksen mukaan kohderyhmä olisi suppeampi kuin nykyään. Osaamisvaje tulisi huomioida kuitenkin myös esityksen ulkopuolelle jäävässä kohderyhmässä palkkatuen edellytyksiä määriteltäessä.

3 § Työnantajaan liittyvät palkkatuen edellytykset

- Työnantajiin lisättäisiin hyvinvointialue ja poistettaisiin luonnollinen henkilö, joka ei harjoita taloudellista toimintaa (kotitalous)
- Tuotannollisista tai taloudellisista syistä viimeisten 12 kuukauden aikana irtisanoneelle työnantajalle tuki voitaisiin myöntää, jos tämä on ottanut saman määrän henkilöitä työhön irtisanomisen jälkeen

- **Palkkatukea ei myönnettäisi uudestaan työnantajalle saman henkilön palkkaamiseen poikkeuksena vamman tai sairauden perusteella, oppisopimuskoulutukseen tai 60 vuotta täyttäneen pitkäaikaistyöttömän työllistämiseen myönnetty tuki tietyin edellytyksin**

Hyvinvointialueen lisääminen työnantajiin on perusteltua samoin kuin luonnollisen henkilön poistaminen työnantajista.

Tuotannollisista tai taloudellisista syistä viimeisten 12 kuukauden aikana irtisanoneelle työnantajalle tuki voitaisiin myöntää, jos tämä on ottanut saman määrän henkilöitä työhön irtisanomisen jälkeen. Ko muutos on kannatettava ja perusteltu.

Esityksen mukaan työnantajaa koskeviin palkkatuen myöntämisedellytyksiin lisättäisiin säännös siitä, ettei palkkatukea voitaisi myöntää samalle työnantajalle uudestaan saman työntekijän palkkakustannuksiin. Tätä esityksen kohtaa pidämme kohtuuttomana sekä työnantajien että työntekijöiden näkökulmasta. Työntekijän tulisi olla mahdollista jatkaa palkkatukityössä myös samalla työnantajalla, mikäli palkkatukiehdot muutoin täyttyisivät.

5 § Palkkatuella katettavat palkkakustannukset

- **Työnantajan sivukuluja ja lomarahaa ei jatkossa luettaisi palkkatuella katettaviin kustannuksiin**
- **Muita tarkennuksia tukikelpoisten kustannusten määritelmään**

Esitys, että työnantajan sivukulut ja lomarahaa ei jatkossa luettaisi palkkatuella katettaviin kustannuksiin, on huono ja joidenkin työnantajien kohdalla työllistämistä estävä esim. pienet työnantajat. Esitys rajaa pois esim. monen ensimmäisen työntekijän palkkaavan yrityksen työllistämisen mahdollisuuden ja niiden työnhakijoiden työllistymisen, jotka tarvitsevat vahvasti tuetun työllistymisen tilaisuuksia. Myös muiden työnantajien kohdalla esitys heikentäisi palkkatuetun työllistämisen houkuttelevuutta heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä.

6 § Palkkatuen määrä ja kesto

- **Tuen määrä olisi työttömyyden kestosta riippumatta 50 % palkkakustannuksista**
- **Tuen kesto 5 tai 10 kuukautta, kuitenkin enintään työsuhteen pituinen**
- **Palkkatuki voitaisiin myöntää uudelleen toiselle työnantajalle heti edellisen palkkatukijakson päätyttyä, jos henkilö kuuluisi edelleen palkkatuen kohderyhmään ja tuen myöntäminen olisi tarkoituksenmukaista**

Tuen määrä ja kesto selkeytyvät, joka helpottaa ohjaus ja neuvontatyötä sekä työnantajien, että työnhakijoiden suuntaan ja on kannatettava muutos.

Kannatettavaa on myös esityskohta, jonka mukaan palkkatuki voitaisiin myöntää uudelleen toiselle työnantajalle heti edellisen palkkatukijakson päätyttyä, jos henkilö kuuluisi edelleen palkkatuen kohderyhmään ja tuen myöntäminen olisi tarkoituksenmukaista.

7 § Palkkatuki alentuneesti työkykyisen palkkaamiseen

- Tuen määrä olisi **70 prosenttia palkkakustannuksista**
- Tuki myönnettäisiin **10 kuukauden ajaksi sillä perusteella, että vamma tai sairaus vaikeuttaa huomattavasti sopivan työn saamista**
- Tukea voitaisiin jatkaa samalla työnantajalla tietyin edellytyksin enintään **24 kuukauden jaksoissa.**

Tämä esityksen kohta on erittäin kannatettava ja perusteltu.

8 § 100 prosentin palkkatuki

- Tuki myönnettäisiin **10 kuukaudeksi. Tukikelpoisia palkkakustannuksia korotettaisiin kertoimella 1,23 työnantajan sivukulujen kattamiseksi laskennallisesti.**
- **100 prosentin palkkatuki olisi mahdollinen kaikille yhdistyksille, säätiöille ja rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille**
- Jos työnantajan toiminnalla on työ- ja elinkeinotoimiston arvion mukaan vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, **100 prosentin palkkatuki myönnettäisiin de minimis -tukena. Muussa tapauksessa tuki olisi EU:n valtiontukisääntelyn ulkopuolista tukea. Arvioinnin kriteereistä säädettäisiin erikseen valtioneuvoston asetuksella.**

Esitys 100 % palkkatuesta on kannatettava ja tuen kesto 10 kk selkiyttää nykyistä käytäntöä.

10 § Palkkatuki oppisopimuskoulutukseen

- Palkkatuen määrä oppisopimuskoulutuksessa olisi **50 % ja pysyisi samana koko koulutuksen keston ajan**
- Palkkatukea myönnettäessä tuki olisi mitoitettava koko sille ajalle, jonka työ- ja elinkeinotoimisto arvioi tarkoituksenmukaiseksi.
- Tukea voitaisiin jatkaa, jos henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukainen oppisopimuskoulutuksen kesto muuttuu koulutuksen aikana

Hallituksen esityksen mukainen oppisopimuskoulutuksen palkkatuen muutos on tarkoituksenmukainen ja kannatettava. Oletettavasti muutos lisää oppisopimuksella kouluttautumisen mahdollisuutta ja työnantajien sitoutumista työnhakijan kouluttamiseen työpaikalla.

11 § Tuella palkatun siirtäminen

- **Edelleen siirtämisestä tehtäisiin erillinen päätös ja säädettäisiin edellytykset edelleen siirtämiselle**

Edelleensijoittamisen osalta esitys selkiyttäisi nykyistä käytäntöä koskien käyttäjäyritystä ja on siltä osin perusteltua. Mutta esityksen kohta, joka koskee käyttäjäyrittäjien maksamaa korvausta ”käypänä korvauksena pidettäisiin summaa, joka vastaa vähintään työntekijälle maksettavan palkan ja palkkatuen erotusta”- tulisi tarkastella uudelleen, niin ettei korvaus olisi velvoittava, vaan tulisi olla suositus.

2. Huomioita lukuun 7a 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuki

Huomioita 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuesta (luku 7a, uusi luku)

- **Tuki on uusi**
- **Tuki myönnettäisiin ilman tarkoituksenmukaisuusharkintaa, jos laissa säädetyt edellytykset täyttyvät.**
- **Tukea maksettaisiin 70 prosenttia tukikelpoisista palkkakustannuksista 10 kuukaudelta, kuitenkin enintään työsuhteen keston ajalta.**
- **Tukikelpoisina kustannuksina pidettäisiin samoja palkkakustannuksia kuin palkkatuetussa työssä.**

55 vuotta täyttäneiden työllistämistuki on perusteltu ja parantaa ikääntyvien työllistymismahdollisuuksia. Tukikelpoisina palkkakustannuksina tässäkin tulee huomioida työnantajan sivukulut ja lomaraha.

3. Huomiot elinkeinotoiminnan käsitteen muutoksiin

Huomiot elinkeinotoiminnan käsitteen muutoksiin

- **Työvoimakoulutuksen yhteishankinta (5 luku 7§) ja työolosuhteiden järjestelytuki (10 luku 3§)**
- **Työllisyyspoliittinen-avustus (säädettäisiin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetulla asetuksella)**
- **Työsopimuslain 13 luvun 6 §:n 2 momentin 2 kohdan muuttaminen**

Muutokset ovat perusteltuja ja kannatettavia.

4. Huomiot sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamiseen

Huomiot sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamiseen

Esitys on kannatettava.

5. Huomiot julkisesta työvoima- ja yrityspalvelulaista annetun lain muihin lukuihin ehdotettuihin muutoksiin tai esitysluonnoksen liitelakeihin

Kommentit julkisesta työvoima- ja yrityspalvelulaista annetun lain lukuihin 1, 2, 3, 11, 12, 13 ja 14, 7 luvun 4, 9 ja 12-15 §:iin ehdotettuihin muutoksiin tai esitysluonnoksen liitelakeihin

- **Mainittuihin lukuihin ja lakeihin on tehty vähäisiä tai teknisiä muutoksia.**

Kuntien velvoitetyöllistämisen kustannukset nousevat, ellei kustannuksina huomioida työnantajan sivukuluja ja lomarahoja. Myös tässä velvoitetyöllistämisen palkkatuessa sivukulut ja lomaraha tulee huomioida palkkakustannuksina. Muutoin esitys on kannatettava.

6. Yleiset huomiot

Yleiset huomiot:

- a. Huomiot ehdotetun sääntelyn suhteesta hyvään hallintoon ja perustuslakiin**
- b. Huomiot esitysluonnoksen vaikutusarvioinnista**
- c. Muuta kommentoitavaa**

Esitys on muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta tarpeellinen ja oikean suuntainen.

Linturi-Sahlman Sari
Kangasniemen kunta

Vartiainen Helena
Kangasniemen kunta - Työllisyyspalvelut